

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
112. (1177.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2163 ▼
1 amerikai dollár	3,4775 ▼
100 magyar forint	1,5141 ▲

Aktuális

2

Bugar örül, Csáky sír

Kiesett a pozsonyi parlamentből a Csáky Pál vezette Magyar Koalíció Pártja, bekerült ellenben a törvényhozói testületbe a Bugar Béla alapította Híd a szombati szlovákiai választások nem hivatalos végeredménye szerint. Korábban a Fidesz és az RMDSZ is az MKP kampányát segítette.

Gazdaság

6

Ez még nem a pannon puma

A napokban 29 pontban vázolta fel gazdaságpolitikai elképzeléseit Orbán Viktor magyar miniszterelnök. Ez csupán „vázlat”, az igazi áttörés ősszel lesz – nyilatkozta az ÚMSZ-nek Csaba László közgazdász-akadémikus, aki szerint bár nőtt a gazdaság, még messze van Budapest a „pannon pumától”.

Sport

12

Megszólalt a vuvuzela

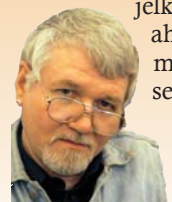
Az argentinok a papírfornának megfelelően nyertek, az angolok és a franciák viszont nem bírtak ellenfelükkal a dél-afrikai labdarúgó-világbajnokság csoportkörének első fordulójában. Merthogy pénteken megszólalt a vuvuzela, és egy hónapon keresztül a fekete kontinensre figyel a futballvilág.

Vezércikk

3

A világ kerek

A labda kerek, a Föld kerek. A világ kerek. Kerek azért is, mert sohasem lehet a „végére” érni, egységet tartalmaz és jelképez. És kerek úgy is, ahogy a labdára szokták mondani, azzal a jelentéssel, hogy a pályán bármi megtörténhet.

Ágoston Hugó

Oly korban élünk, amikor minden megtörténhet. Reméljük, hogy a jó is. ►

Luxuscikk a babaholmi

*A gazdasági válság miatt több mint tíz százalékkal csökkent a gyermekvállalási kedv***Válságban van már a gólya is... A gyenge vásárlóerő miatt kudarccal zárult a Kolozsváron az elmúlt hétfőn rendezett Baby Expo**

Fotó: Baló Levente

Lassan már luxuscikk a minőségi gyerekholmi – vonták le a következtetést a Kolozsváron tegnap záruló Baby Expo kiállítói és vásárlói egyaránt. A babaholmik és játékok színes kínálatát felvonultató vásáron alig fogyott áru, a kudarc okát a cégek és az érdeklődő szülők is a gazdasági válságban, a fizetőképes kereslet csökkenésében látják. Cristian Orgonaş gazdasági szakértő szerint érzékenyen reagál a hazai társadalom a pénzügyi visszaesésre: a két évvel ezelőtti adatokhoz képest több mint tíz százalékkal csökkent idén a gyermekvállalási kedv. **7. oldal ►**

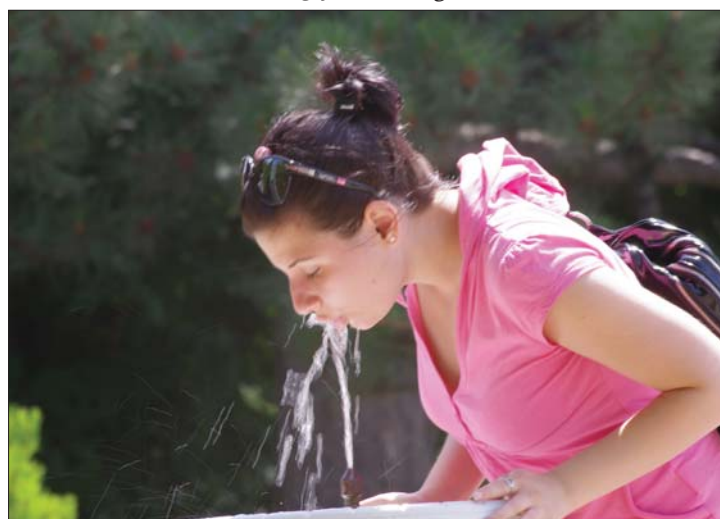
Nyomás a PD-L honatyáin

ÚMSZ

► Már csak egy nap van hátra a szociáldemokraták által benyújtott bizalmatlansági indítványról való szavazásig, és a határidő közeledte egyre „idegesebb” reakciókat vált ki mind a politikumból, mind pedig a megszorító intézkedések által érintett társadalmi rétegekből. A hétfőn több kormánypárti honatyának kellett ígéretet tennie választókerületében, hogy a holnapi szavazáson „jól” voksol. Az ellenzék megerősödését jelzi az is, hogy a hétfőn nyilvánosságra hozott felmérés szerint a PNL és PSD jelöltjei jutnának be egy esetleges elnökválasztás második fordulójába. **3. oldal ►**

Napsugársokk, áldozatokkal

► Erdélyben és Bánátban rendkívül erős ultraibolya sugárzás, országsszerte kánikula jellemzte a vakáció első hétfőjét, ennek ellenére sokan töltötték kint a szabadidőt. A sürgősségi szolgálatok „nagyüzemben” látták el a hőség áldozatait. **7. oldal ►**

A háromnapos kánikula megviselte az ország lakosságát

Fotó: Tofán Levente

Egyetemről felső fokon

Baló Levente

► „Történelmi pillanat ez a magyar és a román felsőoktatás kapcsolatának történetében, hiszen még nem nyílt alkalom eddig ilyen léptékű és színvonalú egyeztetésre” – mondta Szabó Gábor, a Magyar Rektori Konferencia elnöke a hétfőn Kolozsváron megrendezett Felsőoktatási Fórumon, melynek résztvevői – hazai és magyarországi egyetemek vezetői – a romániai magyar egyetemisták tehetséggondozását elősegítő együttműködési szerződést írtak alá. Az értekezleten az intézményvezetők áttekintették annak lehetőségeit, hogyan kapcsolható össze, hogyan fejleszthető hatékonyabban a két ország egyetemi rendszere. **Folytatása a 2. oldalon ►**

Új csavargók – régi bűnök ellen

Húsz esztendővel ezelőtt ezen a napon a Zsil völgyéből „fölrendelt” bányászok már javában „ültették az árvácskát” az Egyetem téren, amelynek „megtisztítására” Ion Iliescu államfő hozta őket a fővárosba.

Bogdán Tibor

▶ Ion Iliescu a három hónappal korábban, a marosvásárhelyi magyarellenes pogromkísérlet alkalmával kipróbált módszert alkalmazta a több mint ötvennapos, bukaresti, Egyetem téri tüntetéssorozat leverésére: társadalmi kategóriákat ugrasztott egymás ellen, saját szűk körű pártérdekeinek, hatalma megőrzésének szolgálatában.

A kommunista recept

A gyakorlat régi keletű a kommunista Romániában: 1947-ben például a Román Munkáspárt teherautókkal szállított, musángokkal felgyverzett munkásokkal vette össze a Palota téren a Kereszténydemokrata Nemzeti Pártot és a Nemzeti Liberális Párt ifjúsági szervezeteinek fiataljait. Egyes források szerint Ceaușescu is hasonló módszert alkalmazott volna a forradalmárok szétosztatására, de a temesvári és brassói munkások nem voltak hajlandók tüntető társaikra támadni, amint hogy a bukaresti nehézipari vállalatok munkaközösségei is a forradalmárok oldalára álltak.

A kommunista politikai iskolában nevelkedett Ion Iliescu semmit sem bízott a vélet-

lenre: június 14-én, a bányászok Bukarestbe érkezése előtt egy nappal, a hajnali órákban karhatalmi alakulatok rohmozta meg a demokrácia és a jogállamiság érvényesítéséért a téren éltsztrájkot folytató anti-kommunista harcosok rög-tönzött sátrait. A nap az utcai összecsapások jegyében telt el, a belügyminisztérium egységei számos provokatív akciót hajtottak végre, autóbuszokat gyűjtöttek fel, de lángban állt a belügyminisztérium, a bukaresti rendőrség székéje is; a karhatalmiak mindezt a tüntetők nyakába varrva igyekeztek indokolni brutális fellépésüket.

Ion Iliescu csavargókról, fasiszta, vasgárdista erőkről beszélt, és a demokratikus érdekek védelmének ürügyén alkalmazott erőszakot a demokratikus erők ellen, megtevésére nem csak a Bukarestben utaztatott bányászokat, de a román közvélemény jelentős részét is.

Romboló munkásfegyelem

A Zsil völgyéből már június 13-án este elindultak a bányászokkal megrakott szerelvények, amelyek zöld utat kaptak egészen a fővárosig, ahova másnap hajnalban 4

óra körül érkeztek meg. A Miron Cozma által vezetett sereget a Román Hírszerző Szolgálat és más titkosszolgálatok emberei vették át, az ellenzéki pártok és lapok székházaihoz, ellenzéki politikusok lakásaihoz vezették őket. Ion Iliescu személyes utasítására jelentős részük az Egyetem tére vonult, ahol megrohmozta az egyetem épületét, és elfoglalta a tüntetéssorozat idején a szabadság szimbólumává vált erkélyt. Eközben mindent feldúltak, megsemmisítették az egyetem Európában egyedülálló bányavirág-gyűjteményét, szétverték a diákliga helyiségeit. Tanárokat, diákokat verték össze – közöttük a bukaresti egyetemisták akkori vezetőjét, (a később szélsőjobboldalra sodródott) Marian Munteanu –, és mindenkirátámadtak, akinek „értelmiségi külseje” volt, azaz szakállat, szemüveget vagy farmernadrágot viselt. Ekkor verték meg az RMDSZ két fiatal parlamenti képviselőjét, Szilágyi Zsoltot és Zsigmond Lászlót is. A bányászok áldozatai civilek rendőrségi kocsikba rakták, legtöbbjüket a mágurelei katonai egységbe szállították, ahol ismét megverték és kihallgatták őket.

Másnap, június 15-én, miután „megtisztították” az

1990, június 14.: működik a „bányász igazságszolgáltatás”

Egyetem teret, a bányászok a Romexpo kiállítási csarnokban gyülekeztek, ahol Iliescu köszönetet mondott nekik az általuk tanúsított „magas fokú honpolgári és munkásfegyelemért”, a „demokrácia megmentéséért”. Innen az Északi pályaudvarra vonultak, ahonnan visszazállították őket a Zsil völgyébe.

Hivatalos – és valós adatok

Az események kivizsgálására megalakult parlamenti bizottság jelentésének megfelelően hivatalosan az első bukaresti bányászjárasnak hat halálos áldozata volt: közülük négyet lelőttek, egyet megkéselték, egy pedig infarktus következtében

hunyt el. A testület a sebesültek számát 746-ban állapította meg.

Nem hivatalosan viszont az áldozatok száma jóval több volt. A Bányászjárások Áldozatainak Szövetségét vezető Viorel Ene például orvosok, időközben leköszönt belügyi alkalmazottak, a domnești-i és străulești-i temető illetékeinek véleménye és adatai alapján több mint száz halotról, közel ezer sebesültről és ugyanannyi letartóztatott személyről tud. Az adatok hitelességét igazolja az a tény is, hogy utólag a străulești-i temetőben 78 olyan sírra bukkantak, amelyekbe 1990. június 13. és 17. között elhunyt, azonosítatlan személyeket hantoltak el.

Katasztrófális következmények

Később a gyakorlat, miszerint a rendfenntartó alakulat szerepét „munkás szabadcsapatokra” bízták, megbosszulta magát, és a következő három bányászjárás már a hatalom ellen irányult: 1991-ben Petre Roman kormányát buktatták meg Miron Cozma emberei, akik 1999 januárjában, illetve februárjában Radu Vasile kabinetje ellen vonultak Bukarestbe. Különösképpen elkeserítő, hogy a vétkesek húsz évvel a vérontás után is büntetlenek, jóllehet személyük – élükön Ion Iliescuval – nagyrészt ismert. Felelősségrevonásukat azonban továbbra is következetesen kéri különféle civil szervezetek. Tegnap az Új Csavargók nevű szervezet rendezett menetelést Bukarestben, mindenekelőtt Ion Iliescu megbüntetését követelve. A tüntetők pionírnyakendőket helyeztek el Iliescu lakása előtt, és elégették a pionírszervezet zászlaját. A bányászjárások katasztrófális következményekkel jártak Románia számára: az ország évekre elszigetelődött a civilizált nemzetközi közösségtől, gyakorlatilag megszűnt a nemzetközi finanszírozás és tőkebeáramlás, több ezer fiatal értelmiségi hagyta el az országot, ahol az akkoriban a hatalom által divatba hozott bányászjelszó így hangzott: „Mí dolgozunk, nem gondolkodunk”. ◀

Kormányba készül a „holland Haider”

Szélsőjobboldali populista párt lett Hollandiában a harmadik erő. Vezetőjének, Geert Wildersnek minden esélye megvan arra, hogy bekerüljön az új kormányba.

Gyulay Zoltán

▶ A szerdai hollandiai választásokon győztes Szabadságért és Demokráciáért (VVD) liberális pártot kérte fel szombaton Beatrix királynő, hogy tegyen lépéseket egy életképes koalíció összekovácsolására, kijelentve: a politikus – tekintettel az ország nehéz helyzetére – a lehető legrövidebb időn belül lassung neki a feladatnak.

Koalíciós esélyek

Uri Rosenthal, a VVD felsőházi frakciójának vezetője elsőként azt vizsgálja meg, hogy van-e esélye a koalíciónak a szélsőjobboldali Szabadságpárttal (PVV). A legtöbb szavazatot a VVD kapta ugyan, de az iszlámellenes PVV erősödött meg a leginkább. A liberálisok vezetője, egyúttal kormányfőjelöltje, Mark Rutte úgy nyilatkozott: megvizsgálja, hogy a popu-

lista Geert Wilders pártjával közösen felgyorsíthatják-e a holland gazdaság talpra állítását a nemzetközi válságot követően.

A két pártnak azonban még együtt sem lenne többsége a hágai parlamentben, ezért értelművé tették, hogy harmadik partnerüknek Jan Peter Balkenende eddigi kormányfő pártját, a kereszténydemokrata CDA-t tekintik. Utóbbi azonban megosztott e kérdésben.

Mint a *Volkskrant* című amszterdami lap írja, a CDA több vezető politikusa még szombaton is úgy nyilatkozott, hogy komoly fenntartásaik vannak egy olyan kormánnyal szemben, amelyben pártjuk együttműködné a PVV-vel, és ezért kilátásba helyezték kivülmaradásukat.

A 46 esztendőes Geert Wilderstől ugyanis nem csak a holland kereszténydemokraták, hanem egész Európa tart, és nem csupán a válasz-

Geert Wilders. Szalonképes lesz-e a kormány számára?

tási matematika okán: a 2006-ban alapított PVV („Partij voor de Vrijheid”, az „Szabadságért Párt”) harmadik erőként mandátumainak számát 15-ről 24-re emelte a 150 tagú holland alsóházban. Az előző (első) ciklusban még csak 9 képviselői helye volt.

A Korán és a Mein Kampf

Érdeemes Geert Wildersszel – akit sokan egyszerűen csak a hollandok Jörg Haiderének neveznek – közelebből is megismerkednünk. Címzavakban: betiltaná a *Koránt*, megakadályozná a muszli-

oldali. A szakértők neojobb szélsőségesként határozzák meg, a radikalizmus olyan új formájába sorolják be, amely nem rasszista motívumokra hivatkozik. Ő magát „Izrael barátjának” nevezi; érettségi után néhány hónapot egy izraeli kenyérgyárban dolgozott, majd ezt követően felkereste Iránt, Irakot, Szíriát, Egyiptomot és Jordániát.

A „magyar kapcsolat”

A politikus 1992. július 31-én Budapesten vette nőül a korábban diplomáciai szolgálatot teljesítő magyar Márfa Krisztinát, a pár azonban csak hetente-kéthetente találkozik. Az indok: a félelem. Amióta 2004-ben meggyilkolták a szélsőjobboldali populista filmkészítőt, Theo van Gogh-ot, Wildes állandó rendőri védelem alatt áll. Lakóhelye ismeretlen; állítja, hogy minden éjszakát más helyen tölt. Sőt: röviddel a merénylet után átmenetileg beköltözött egy laktanyába. Különös ismertetőjele szalmaszőkére festett, szigorúan hátra fésült haja. Gúnyneve: Mozart. A közelmúltban a *Fitna (Vizsoly)* című, iszlám-

mot bíráló rövidfilmjével került a lapok címlapjára, bár egyetlen televíziós társaság sem volt hajlandó bemutatni. Wilders ezért 2008. március 27-én az interneten hozta nyilvánosságra, amely az iszlám terror közvetlen összefüggésbe hozza a *Koránnal*. Nem csekély eredmény: büntetőfeljelentést tettek ellene népellenes izgatás miatt. Nagy-Britannia 2009 februárjában megtiltotta a beutazását, és filmje levétetését a londoni parlamentben. Január óta eljárás folyik ellene a muszlimok megkülönböztetése miatt. Ha elítélik, két évig terjedő szabadságvesztéssel vagy súlyos pénzbírsággal sújthatják.

Ilyen körülmények között szerepelt szép sikerrel alig egy hete a hollandiai választásokon. „Kormányozni akarunk” – jelentette ki Wilders a választás éjszakáján Hágában. Minden esélyük meg is van rá, hiszen az előző ciklushoz képest a PVV-nek sikerült egyedül gyarapítania a mandátumait, s ezzel a harmadik erővé, vagyis lehetséges új koalíciós társsá lépett elő. Hollandia jobboldali fordulatot vett, s vele együtt egy kissé Európa is. ◀

Lap-top

A hétvége címe. Emil Constantinescu: „A bányászok szelektíven romboltak”, *Adevărul*.

Magyarázat. Bizony nem lenne jó elfelejteni a húsz évvel ezelőtt történeteket, sem az akkori felelősöket. A nyilatkozó, „az Egyetem tér rektora”, aki hat évre rá államelnök lett, idén hetvenéves.

Ha nem Robi, hát Rodi? Ígéretesen indult Robert Turcescu kapcsolata a PD-L-vel. Noha az egyik sajtómogul bárence volt, a pártnak tetszett nagyon az ő egyenlő távolságtartása az elnökjelöltek tévévitájában (különösen amikor megeskette Traian Băsescu a Bibliára, mint valami gyóntató-pap, hogy ugye nem ütötte meg a gyermeket). Kifogástalan objektivitása készítette arra a PD-L médiás korifeusait és korifeinait, hogy őt rakják oda – a teljes depolitizálás jegyében – a köztelevízió vezetői székébe. Robinak tetszett az ötlet, ám a régi kenyéradói valamivel meggyőzhették (a főnciaiakra kell gondolnunk), és most bement a nemet. Az elutasítás az Evenimentul zilei szerint „fölrobbantotta” a PD-L-t, különösen, hogy Stere Gulea is kosarat intett. Úgyhogy most ott állnak megfürödve, s nincs más jelöltjük, mint a seszínű Cezar Ion, vagy pedig az enyhén szólva nem kikezhető Rodica Culcer (elnézést a kakofóniáért).

Ha menni kell, menni kell. Miután Ioan Oltean pedálos alelnök bedobta a kormány-átalakítás lehetőségét (egyes tárcafelelősök számára: rémát), most Mihai Opreașan Maros megyei képviselő meg is nevezte a fő esélyeseket a pihenésre: Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter, Mihai Șeitan munkaügyi és Mihai Dumitru mezőgazdasági miniszter, esetleg maga Daniel Funeriu tanügyminiszter is. (Az értékes értesüléstől az *Gândulban* olvastunk.) Ahogy a rendkívül rövid listát elnézzük, egyik sem nehéz fiú, egyik sem pártkatona. És egyik sem tagja a befolyásos BVB-triónak.

A nap áhíre. Az ország két első embere külön sajtótájékoztatót tartott, amelyen kifejtették, hogy bármennyire tisztelői a lapunknak, ezúttal semmi olyasmi nem jutott eszükbe, amivel áhír-rovatunkat táplálni tudnák. Köszönet így is, B&B!

Minden napra egy mondás

„Ha nem elég jók a képeid,
nem voltál elég közel.” Robert Capa

Pénzért mindent

Horváth István

A kút mélyén

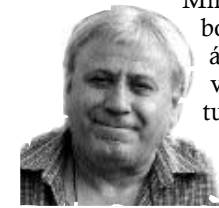
SZELLEMIKÉZÉS

Mély volt a kút, hosszú a kötél, s nehezen forgott a kerék, ha egy-egy teli vödör vizet fölhúztak a kútkáráig. (...) A kút sötét mélyében lakott egy család a békák nemzetségéből; nem idevaló család, csak bevándorlott: a dédanya, az öreg anyabéka valamikor fejest ugrott a kútba. A kút őslakói, a zöld békák, megbarátkoztak ivadékaival, még a rokonságot is kiderítették, s „a kút vendégeinek” nevezték el őket. (...) Az öreg békadédanya egyszer nyakába vette a világot; félig fölhúzta magát a vizesvödörrel, de már a kút közepe táján olyan vakító világosság volt, hogy belefájdult a szeme; szerencsére még idejében ki tudott ugrani a vödörből. (...) A fenti világról így nem szerzett sok tapasztalatot, de azt tudta, s tudta a családja is, hogy nem a kút az egész világ. (...) – Kóvér vagy, buta és fertelmes ábrázatú! – mondták szemébe a hányaveti, fiatal zöld békák. – A porontyaid pedig valamennyien rád ütöttek! – Lehet – mondta rá a dédanya. – De az egyiknek drágák van a fejében. A zöld békák maflan bámultak rá, se-hogy sem volt inyükre a felet. De az ifjú varangyoknak hízott a májuk attól, amit hallottak. (...) – No, nem én hordozom, az biztos! – mondta a legkisebbik békaivadék, aki a legszerényebb volt testvérei között, de a legrótabb is, szegényke. – Éppen nekem jutott volna olyan nagy kincs? Nem is örülnék olyan holminak, ami másoknak bosszúságot szerez! Cseppet se vágyom rá. Én csak arra vágyom, hogy egyszer följuhassak a kút kavájáig, és szétnézhessenek a világban. Milyen szép is lehet odafönn!

Hans Christian Andersen: A béka. Fordította Hevesi Sándor

A megnyergelt igazságszolgáltatás

Sosem hittem volna, hogy Nușu Cămarunak köszönhetően valaha is megtapasztalhatom, mit érezhet a proféta, ha baljós jövendölése beteljesül. Valamelyik jegyzetemben egyszer arról írtam, hogy Romániában a korrupció elleni harc során megtisztítják a börtönöket a bűnözőktől. Úgy látszik, igaza van Dürrenmattnak, aki *Fizikusok* című drámájában azt sugallja, hogy az egyszer már megszületett gondolat többé soha nem lehet visszavenni. Azóta a folyamat ugyanis be is beindult, kiteljesedett, és most, Nușu Cămaru szabadlábra helyezésével alighanem tetőzött. Anélkül, hogy alábecsülnénk a román igazságszolgáltatás teljesítőképeségét, meg kell állapítanunk: a bírák nehezen megdönthető rekordot állítottak fel azzal, hogy szabadon bocsátották a legerősebb romániai szervezett bűnhálózat vezéré, akinek fél-**ezernyi „zsoldosa”** már minden elképzelhető bűncselekményt elkövetett a rablástól, zsarolástól kezdve az uzsorakamatokon, prostituáltak futtatásán át egészen a fogvatartásig, csempészésig és gyilkosságig. Igazság szerint azonban Romániában nem a banda-**vezér szabadlábra helyezésén kell csodálkoznunk** – hiszen tudvalevőleg közeli kapcsolatokat ápolt politikusokkal, rendőrtisztekkel, magas rangú igazságszolgáltatási tisztségviselőkkel, ami megmagyarázza szabadulását –, hanem azon, hogy mindennek ellenére egyáltalán rács mögé kerülhetett. Persze ne tessenek most amolyan If-várára, kenyéren-vízen való raboskodásra gondolni. Cămaru börtönéből mobiltelefonján irányította tovább embereit, focibajnokságot szervezett, bármi-kor kaphatott csomagot és fogadhatott látogatót, tehát amolyan házi fogásban volt, csak nem ő fizette a közöltséget. Mi több, év elején az Európai Emberjogi Bíróság 3200 eurós kártérítést ítélt meg neki, miután az ellene indított perekben az igazságszolgáltatási szervek nyolc éven át húzták-halasztották az ítélethirdetést – amit pedig éppen az ő érdekében tettek. Igaz, ez a pénz még a mellényzsebébe is kevés, akárcsak az a százezer euró, amelyet most a román államtól követel, hiszen csupán kiszabadulásának látványos megszervezése is többet került: 125 ezer eurós, éjfekete ló hátán távozott Jilaváról, „szárnysegédei” intésére pedig félrehúztak a járművek, akárcsak államfők felvonulásakor.

Bogdán Tibor

Mindezt 120 lejre büntette a jámbor rendőr, annak okán, hogy „egy állatot lovagolt meg, jellesül egy lovat”. Szegény gyalogrendőr nem tudhatta, hogy a nyeregben ágaskodó voltaképpen a teljes igazságszolgáltatási rendszert, a politikai osztályt – és a rendőrséget! – hajtotta ülepe alá.

Szimbolikus, de előkészítetlen

Ha egymás mellé tesszük a román és a magyar állampolgársági törvényt, akkor könnyen megállapíthatjuk, hogy a kettő között nincsenek lényegi eltérések. Mindkettő lehetővé teszi az állampolgárság kedvezményes megadását annak, aki nem rendelkezik az illető országban állandó lakhellyel, de teljesíti a következő feltételeket: felmenői magyar, illetve román állampolgárok voltak, lojalisan a befogadó országgal szemben, büntetlen előéletűek és ismerik a befogadó ország nyelvét. A magyar szabályozás annyiban megengedőbb, hogy megelégszik a magyarországi származás valószínűsítésével, ez azonban nem jelent érdemi különbséget.

Mindkét törvényben a lényeg az, hogy a szabályozás leleményesen kijátssza az Európa Tanács keretében 1997. november 6-án kelt, az állampolgárságról szóló Európai Egyezményt, amely szerint az állampolgárságra vonatkozó szabályok nem tartalmazhatnak nemzetiségi vagy et-

nikai származáson alapuló megkülönböztetést (5. cikkely, első bekezdés). A trükk az, hogy történelmi előzményekkel helyettesítik az etnikai elvet, hiszen a volt magyar, illetve román állampolgárok leszármazottai az esetek nagy többségében maguk is román, illetve magyar emberek.

A román állampolgársági törvény 2003-as módosítását semmilyen jelentősebb nemzetközi reakció nem követte. Sem az akkori, sem pedig a mai szlovák kormány nem tiltakozott semmilyen nemzetközi fórumon a román állampolgársági törvény miatt. Azt, hogy a magyar szabályozás milyen hisztériát váltott ki Szlovákiában, elsősorban a pozsonyi parlamenti választásokat megelőző kampányhangulattal lehet magyarázni. Valószínűleg bármennyit is tárgyalt volna a magyar és a szlovák kormány, ebben a kérdésben (sem) tudtak volna megállapodni. Az azonban igencsak meglepő, hogy a román külügyminisztérium közleménye szerint a magyar állampolgársági törvény alkalmazásának összhangban kell lennie a

nemzetközi normákkal és szabványokkal. Ebből ugyanis az hallható ki, mintha most nem így lenne. Eltekintve a szóban forgó kommuniké farizeusságától, arra is gondolhatunk, hogy a magyar kormány nemcsak Szlovákiával, de Romániával sem folytatott

előzetes konzultációt. Knut Vollebaeck, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) nemzeti kisebbségekkel foglalkozó főbiztosa – talán nem véletlenül azt követően, hogy találkozott Miroslav Lajčák szlo-

vák külügyminiszterrel – úgy nyilatkozott: „Övtam az államokat attól, hogy pusztán etnikai, nemzeti, nyelvi, kulturális vagy vallási kötelékek alapján állampolgárságot adjanak, és azt szorgalmaztam, hogy a maguk teljességében mérleget a kettős állampolgárság megadásának következményeit. Különösen igaz ez akkor, amikor egy szomszédos államban lényeges számban élő lakosoknak biztosítanak állampolgárságot”. Ha Románia és Szlovákia a történetek alapján még vádolható elfogultsággal Magyarországgal szemben, az már nehezen ma-

gyarázható, hogy a magyar diplomácia Brüsszelben sem készítette kellőképpen elő a törvény megszavazását, nem magyarázta el mértékadó európai fórumokon a szabályozás mibenlétét.

Az alapkérdés ugyanis az, hogy az állampolgárság akár tömeges megítélése sérti-e annak az államnak a szuverenitását, ahol az új magyar vagy román állampolgárok élnek. E kérdés megválaszolásához meg kell vizsgálni az állampolgársági jogviszony tartalmát. Ha ezt megtehetjük, akkor kiderül, hogy az állampolgárságnak azzal az országgal szemben, ahol az illető kettős állampolgárnak nincs állandó lakhelye, valóban nincs jogi tartalma. Ott az illető nem fizet adót, nem jár iskolába, nem veszi igénybe a betegbiztosítást, nem kap nyugdíjat (pontosabban nem az állampolgársági jogviszony alapján jut hozzá, ha hozzájut), legfennebb nem adják ki azonnal és feltétel nélkül a lakóhelye szerinti országnak, ha ott valami bűncselekményt követett el. Ilyen körülmények között az állampolgárság megadása szimbolikus gesztusként kezelendő, amelyet azonban – magyar részről – sokkal bölcsbben, körültekintőbben és jobban időzítve kellett volna megoldani.

Székely Ervin

Röviden

Két százalékos réme

Abban az esetben emelkednek az adók ösztől, ha a gazdaság visszaesése eléri a két százalékos – erről beszélt Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter. Jelenleg

nulla és mínusz fél százalékos közötti GDP-növekedési előrejelzések vannak érvényben.

Hisztérikus Románia?

Az egész világ válságban van, nem csak Románia. De egyedül Bukarest találja katasztrófaként és a hisztéria határán a helyzetet – nyilatkozta Mihai Tănăsescu, a Nemzetközi Valutaalap romániai képviselője.

A deficitcél felénél

Az év első öt hónapjában az államháztartás hiánya elérte a bruttó nemzeti termék 3,23 százalékát, a 16,5 milliárd lej. A kormány a Nemzetközi Valutaalap felé azt vállalta, hogy a deficit nem haladja meg a 6,8 százalékot év végéig.

Bolgár kőolajstop

Bulgária lemond a transzbalkáni kőolajvezeték megépítéséről, mert a beruházás nagy ellenállást váltott ki az érintett lakosság körében – jelentette be Bojko Boriszov miniszterelnök. A Fekete-tenger partjainál tervezett vezeték megépítése ellen civilek környezeti megfontolásból tiltakoztak – jelentette az MTI.

Ez még nem a pannon puma

Csaba László: az Orbán-terv költségvetési fegyvelemről és adócsökkentésről szól

A múlt héten 29 pontban vázolta fel gazdaságpolitikai elképzeléseit Orbán Viktor magyarországi miniszterelnök. Ez csupán „vázlat”, az igazi áttörés majd ősszel lesz – nyilatkozta az ÚMSZ-nek Csaba László közgazdász-akadémikus, aki szerint bár 0,9 százalékkal nőtt a gazdaság, még igen messze van Budapest a „pannon pumától”.

Varga M. István

► Ön szerint a 29 pont a gazdasági tervekről egy kommunikációs fogás volt Orbán Viktor magyarországi miniszterelnöktől, vagy valóban komoly elképzeléseket tett le az asztalra?

– Nagyon sokat mondó volt az, hogy Orbán Viktor szerint most olyan helyzetben van a kormány, mintha egy bokszmeccs harmadik menetében lenne, miközben 12 menet hátravan. Vagyis a gazdaságpolitika még messze van a döntő ütközettől, most még csak az irányt jelölik ki, emellett a kialakult „mini forintválság” hatásait is kezelnie kellett a kormányfőnek.

► Akkor semmi lényeges momentum nem hámozható ki az Orbán-beszédből?

– De, három lényeges mozzanatra érdemes odafigyelni, amelyek már kifejezik azokat a célokat, amelyekre a most felállt kormány készül. A leglényegesebb eltérés a Gyurcsány-Bajnai-

kormány politikájától talán az, hogy az aktív munkát végző rétegek terheit igyekeznek mérsékelni, és ez a törekvés fejeződik ki az egykulcsos adórendszer ígéréseiben. Ez ellentétes a korábbi iránnyal, amikor az inaktív részesültek előnyben; most a termelő vállalkozások helyzete javul. Továbbá a miniszterelnök megígérte az adórendszer egyszerűsítését. Harmadrészt jelezte, hogy komolyan veszik a költségvetési fegyelmet. Egy nemrég megalakult kormánytól ennél többet nem lehet várni. Saját bevállalásuk szerint sincsenek még teljes birtokában a költségvetési adatoknak, és az új ismeretek sem egyeznek meg azokkal, amit korábban tudtak. Ezekben az új adatokban azért nemcsak negatív hírek vannak, hanem pozitív meglepetések is, mint például a vártnál jobb GDP.

► Az első negyedéves GDP plusz 0,9 százalékos volt, ami másfél éves visszaesés után hatalmas meglepetés-

ként hatott. Mennyire lehet tartós ez a fordulat?

– Ebben a fordulatban semmi meglepetés sincs, hiszen olyan mélyre jutott a magyar gazdaság, hogy most már csak felfelé indulhat. De ha az ideai növekedés egy százalékos lesz, akkor is nagyon messze vagyunk a „pannon pumától”. A költségvetés mozgásteret azonban lényegesen távol, hiszen a tervezett mínusz egyszázalékos, és a valóságos plusz egy százalék között 500 milliárd forint különbség van. Tehát minden további intézkedések nélkül összejt annak a pluszhiánynak a fedezete, amit Varga Mihály miniszterelnöki államtitkár idáig megtalált.

► A Fidesz-vezetők az utóbbi hónapokban arra céloztak, hogy az ideai 3,8 százalékos hiánycélt felfelé módosítanák, ami lekerült a

napirendről. Ennek oka a vártnál erősebb GDP?

– Szerintem az csak taktikai kérdés, hogy rövid távon mekkora a deficit. Ha esetleg hét százalékos lenne az idén a hiány, akkor is alacsonyabb lenne, mint akár az USA hasonló adata, de említhetnénk Angliát vagy Spanyolországot is. Vagyis a magyar deficit ideai alakulásáról egy lélektanilag pillanatban kellett dönteni, amikor cikkek jelennek meg az amerikai államadóságot finanszírozhatatlanságáról. Emellett most folyik a vita arról is, hogy az európai nagy országok költségvetési pozíciója mennyire tartható, és a görög válság által kiváltott izgalmak se csitultak el. Ebben a hangulatban a magyar kormány sem jöhet elő egy magasabb deficit számmal pszichológiai okok miatt, holott közgazdaságitól nem jelentene problémát.

► Ha ön szerint nem a deficit alakulása a kulcsprobléma, akkor hová helyezné a hangsúlyt?

– A fő kérdés most az, hogy a magyar kormány meg tudja hozni olyan intézkedéseket, amelyek megalapozzák a későbbi növekedést. Egy részletesebb gazdaságpolitikai terv készülhet el legkésőbb szeptemberig, amiből már levezethető lesz az új gazdaságpolitikai irányvonal. Összességében meg kell vitatni a parlamentben az adótörvényeket és más lényeges ügyeket ahhoz, hogy jövőre megtörténjen a valódi fordulat. Ezért Orbán Viktor múlt heti 29 pontja még nem egy gazdaságpolitikai program, hanem annak egy vázlata. Mint említettem, az irány már megvan, egyszerűsítés, adócsökkentés, most már ennek a mértékén kell dolgozni. ◀

Csillapíthatatlan a hitelétvágy

ÚMSZ

► Nehéz nap előtt áll a Pénzügyminisztérium: 240 milliárd euró hitelt próbál felvenni ma a lehető legolcsóbban belföldi pénzüzetektől. A bankok minden bizonnyal igen magas ka-

matokat fognak kérni, ugyanis ezen a napon szavaz a parlament az átvilágítási törvényről. Minden politikai feszültséget a befektetők pluszkockázatként értékelnek, amelyet belefoglalnak a kölcsön árázásába. A pénzügyi tárca két legutóbbi

próbálkozása, a június 3-i és 7-i is kudarccal végződött, mivel a kormány nem volt hajlandó a 430 millió eurós kölcsönért a bankok által kért árat megfizetni – írta a Ziarul Financiar.

Idén az államnak összesen 13 milliárd eurót kell

felvennie a bankoktól és nemzetközi pénzüzetektől, amiből 4,5 milliárdra a korábbi adósságok törlesztése érdekében van szükség. Az első öt hónapban az ország 7,8 milliárd euró kölcsönt igényelt; tavaly csak a kamatokra 1,5 milliárd

eurót fizetett ki Bukarest. Románia államadósága februárról márciusra elérte a bruttó hazai termék 30,6 százalékát, a hitelállomány megemelkedéséhez nagyban hozzájárult az egymilliárd euró értékű márciusi kötvénykibocsátás. ◀

HIRDETÉS

I. Hunyad Megyei Magyar Napok
2010. június 13-20.

A PROGRAMBÓL

- Hóbó koncert
- Kopjafa avatás
- Felvonulás népviseletben
- Háromszék Néptáncgyűttes
- Zene, kabaré
- Regionális Nőszövetségi Találkozó
- Honismereti kirándulások
- Ingyenes vajdahunyadi várlátogatás
- Sportrendezvények
- Balladamonő verseny
- Cserkésztalálkozó
- Tudományos előadások
- Néprajzi kiállítások
- Könyvbemutató
- Fotókiállítás, filmvetítés
- Főzőverseny

Csernakeresztúr, Bácsí, Déva, Lupény, Petrilla, Petrozsény, Piskí, Rákosd, Szászváros, Sztrigyszentgyörgy, Vajdahunyad

XII. Bukovinai Székely Találkozó

Anyanyelvi tábor · Regionális Nőszövetségi Találkozó · Kopjafa avatás · Regionális Balladamonő verseny · Templombücsü

BARABÁS, MUNKÁCSY, SZINYEI és kortársaik

REMEKMŰVEK A 19. SZÁZADI MAGYAR FESTÉSZETBŐL

CSÍKI SZÉKELY MŰZEUM
2010. május 1 – július 25.
www.csikimuzeum.ro

A kiállítás létrehozói: ... Fótámogatók: ... Médiapartnerek: ...

Napsugársook – áldozatokkal

ÚMSZ

► A rendkívüli esőzések után országsszerte rekordmeleggel tombolt a nyár: többen rosszul lettek a hirtelen felmelegedés miatt. Az Országos Meteorológiai Intézet előrejelzése alapján sárga veszjelzés lépett érvénybe. Raed Arafat, az Egészségügyi Minisztérium szakállamtitkára arra szólította fel a helyi sürgősségi szolgálatokat, készüljenek fel a krízishelyzet kezelésére, és biztosítsák a lakosság számára a gyors és megfelelő ellátást a kánikula ideje alatt.

Hirtelen jött napsokk

Az átlaghőmérséklet a hétvégén 37-38 fok körül tőzött, szakértők szerint azonban nem csak a hőmérsékleti ugrás tette próbára az emberek tűrőképességét, hanem az is, hogy idén tavasszal alacsony volt a nap-sütéses napok száma, a verőfényes júniusi hétvége valószínűleg „sugársokkot” okozott az elővigyázatlanul napozóknak. Az Egészségügyi Minisztérium érvényben lévő rendelkezése értelmében a megyei Egészségügyi Igazgatóságok a napokban „kánikula-közpon-

tokat” állítanak fel, hogy elsősegélyben részesülhessenek azok, akik rosszul lesznek a hirtelen jött felmelegedés miatt. Az önkormányzati hivatalokat, gyógyszertárakat, iskolákat, közintézményeket jelölhetik ki az illetékesek: a légkondicionált terekben vezet, teát igényelhetnek a rászorulóknak. A fővárosban „hőségsátrak” várják a betérőket, a bajbajutottaknak itt egészségügyi szakszemélyzet is a rendelkezésére áll. A krízisközpontokat a forgalmas utcákon állították fel, várhatóan egész nyáron üzemelnek majd.

Ez még csak a kezdet

A meteorológiai szolgálat előrejelzése szerint az idei szezonban további rekord-hőmérsékletű felmelegedésre, 40 fokos kánikulára is számíthatunk, de a rendkívüli meleget heves viharok és záporok szakíthatják meg. A hét elején mindenképpen tartja magát a júniusi hőség. A megyei egészségügyi igazgatóságok jelentése szerint a sürgősségi szolgálatokon segítségért kérők többsége szív-és érrendszeri megbetegedésben szenved. Többen az óvatlan napozás alatt szerzett égési sérülések miatt fordul-

tak orvoshoz. A Marosvásárhelyen működő Vikendtelep működtetőitől azt az információt kaptuk: a hőség első hétvégéjén a városlakók rekordszámban menekültek ki a hűs vízű medencék védelmébe, de a vártnál kevesebben tartották be a napközi pihenőórát. „Elvileg 11 óra után nem lenne tanácsos napon tartózkodni, de amint látja, nálunk folyamatos a nagyüzem, főleg a kamaszok fürdenek szünet nélkül, pedig nem árnyékoljuk a medencéket” – számolt be kérdésünkre a szolgálatban lévő gondnok. „Mi a délelőtti órákban jövünk ki a gyerekekkel, mert

délután nagyon nagy a tömeg. Tizenegyig fürdünk, utána a fák alatt élvezzük a strand örömeit” – mesélte lapunknak egy kitartó anyuka, aki naponta kilátogat családjával a kedvelt üdülőövezetbe. A helyi büfések viszont nem elégedettek a hőségüzlettel. „Megnő ilyenkor a forgalmunk, de érezhető a válság. Nagyon sokan érkeznek otthonról elemózsiaiával, vízzel felcsomagolva, csak kevesen engedik meg maguknak, hogy itt vásárolt termékeket fogyasszanak egész nap” – számolt be tapasztalatairól a Vikendtelep közkedvelt büfése. ◀

Luxuscikk a babaholmi

Baló Levente

► „Semmit sem tudtam venni a babavásáron, pedig azt hittük, néhány vásárfiára azért futja majd. Lassan már luxuscikk a minőségi gyerekholmi” – fakadt ki lapunknak egy anyuka, akit a Kolozsváron megrendezett hétvégi Babyexpo áráiról és felhozataláról kérdeztünk. A második gyermekét váró fiatal nő elmondta, évek óta rendszeresen kijárnak a nagy múltú rendezvényre, ilyen nehéz helyzetben azonban még nem voltak. „Hosszú ideig készülünk erre az akcióra, mert itt mindent egy helyen meg lehet vásárolni a gyerekek számára. Sajnos idén hiába gyűjtöttük a pénzünket, semmire sem futja. A válság miatt eleve kevesebb a jövedelme a családnak, most még a gyermeknevelési járandóságokat is csökkentik” – tette hozzá az anya.

Válsággeneráció

A standokon kézműves termékek, válogatott babaruházat, speciális babahordozók és különleges játékok csalogatták az érdeklődőket: mindhiába. „Azt mondják, hogy lejjebb engedték az árakat, de szerintem szeméretlenül megvámolják a szülőket” – ad magyarázatot a gyér érdeklődésre egy másik, lapunknak nyilatkozó szülő, aki szerint elfogadhatatlan, hogy a vásáron a legolcsóbb cipők ára is megközelíti a száz lejt. „Mi megengedhetjük magunknak, hogy márkás termékeket vásároljunk a gyermekünknek, de az a tapasztalatunk, hogy a külföldről behozott árukon hatalmas az árrés” – figyelmeztet egy apuka, aki olasz márkás babakocsit hozatott a gyártótól fél éves kislányának.

Cristian Orgonaş gazdasági szakértő szerint rendkívül érzékenyen reagál a hazai társadalom a pénzügyi visszaesésre: a két évvel ezelőtti adatokhoz képest több mint tíz százalékkal csökkent idén a gyermekvállalási kedv. A legfiatalabb korosztályt alter-

natív forrásokból (használt-ruha-boltokból, családi hálózatok révén) látják el, nem luxus üzletekben.

Panaszkodnak a cégek

„Nálunk egy babahordozó kenguru 220 lej, ezeket Németországból hozzuk, ha olcsóbban adnánk, saját üzletünket veszélyeztetnénk” – ad magyarázatot lapunknak a magas árakra az Arfam cég társtulajdonosa. „Totál csőd” – vont mérleget P. K., egy kolozsvári játékolt üzletvezetője, aki szerint annyi játékot sem sikerült eladnia, hogy a bevétel fedezze a vásáron való részvétel költségeit. „Az emberek inkább csak bámézkodtak, de a pénztárcájukat nem nyitották ki. Nagyon zuhanhatott a vásárlóerő, ha már egy olcsó fajtákra sem tudnak áldozni a szülők” – mondta az üzletvezető, aki a vásár szervezőit is okolja a kudarcért, mert szerinte nem reklámozták kellően az eseményt.

Nem erről szól a gyermekvállalás

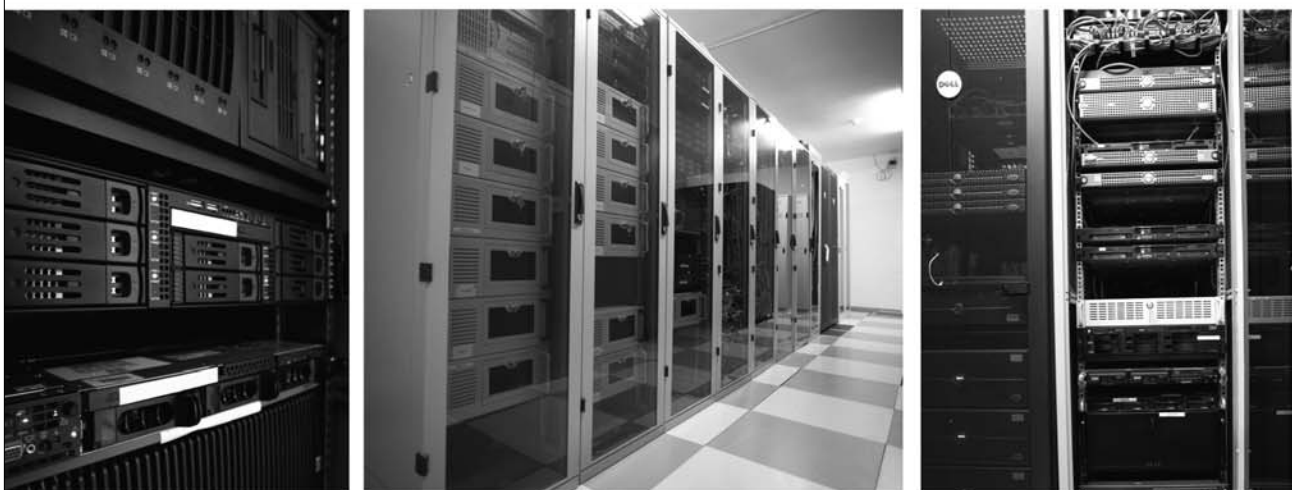
„Mi négy gyermeket nevelünk minimálbérrel, nekünk nem telik márkás dolgokra, de ha jutna is rá pénz, elvből sem költenénk ennyit, mert nem erről szól a gyermekvállalás” – fogalmaz határozottan a gyermekeit maga után vonzó harmincas éveiben járó anya. „Gondoljon csak bele, egy márkás babakocsira nem elég két hazai minimálbér, ha működőképesen akarjuk tartani a családot, megfontoltabban kell költenünk” – meséli a túlélésre berendezkedett nő, aki nyíltan vállalja, csak tájékozódni jár a termékbemutatóra, gyerekeit használt ruha-boltból és ócskapiacról öltözteti. „Ugyanazt az olasz cipőt, amit itt látok, megveszem használtan negyedannyiért, kicsit viseltesen ugyan, de jó állapotban. Több generációt is kiszolgálhatnak ezek a márkás termékek, érdemes tudni róluk” – magyarázza vásári látogatásának okát a sokgyerekes szülő. ◀

INES GROUP

PROFI MEGOLDÁSOK

szerverek és távközlési berendezések hostingjára

sales@ines.ro

031 620 20 20

Adatpark szolgáltatások:

- Rackszekrényben elhelyezés (19")
- Dedikált szerverek
- Szerver-össze csatlakozások
- Országos és nemzetközi csatlakozás

www.ines.ro

HIRDETÉS

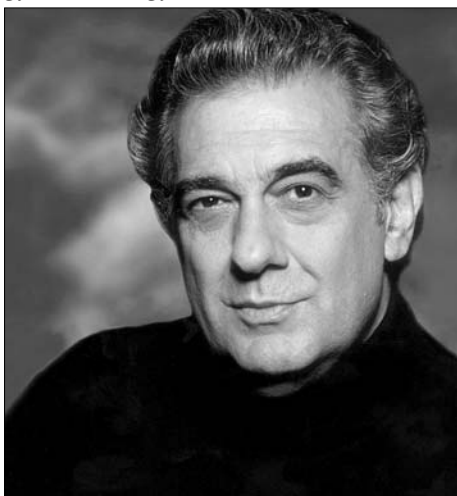
▶ Röviden

Különdij az Aradi Kamaraszínháznak

Harsányi Attila a Lovak az ablakban című előadásban nyújtott alakításáért a Színházi Liga Alapítvány különdíját nyerte el a XVIII. ATELIER Nemzetközi Színházi Fesztiválon. Az Aradi Kamaraszínház és a Pécsi Harmadik Színház előadását a három legjelentősebb kategóriában (legjobb rendezés – Radu Dinulescu, legjobb női főszereplő – Bacskó Tünde, legjobb férfi főszereplő – Harsányi Attila) jelölte a zsűri. Az ATELIER Nemzetközi Színházi Fesztivál az ország legrégebb nemzetközi színházi fesztiválja, amelyet június 6–12. között rendeztek meg Nagybányán.

Plácido Domingo lett az Europa Nostra új elnöke

Plácido Domingo tenor és karmester (képünkön) lett az Europa Nostra, a műemlékvédelmi szervezetek európai csúciszervezetének elnöke, írja a kultura.hu. Domingót a szervezet éves konferenciáján, pénteken választották meg Isztambulban, ezzel Pilar spanyol infánsnő, I. János Károly spanyol király testvérének helyét vette át. „Az Europa Nostra az európai kulturális örökség hangja, és nagyon büszke vagyok arra, hogy elnökként a szervezet

hangja lehetek” – mondta Domingo. A harmincöt európai ország szervezetét tömörítő Europa Nostra fő feladatának az európai identitás megővését tekinti, melynek érdekében műemlékvédelmi konferenciákat szervez, számos szakmai folyóiratot jelentet meg, és 1980 óta díjjal jutalmazza az európai kulturális örökség megőrzéséhez hozzájáruló építészeket és tervezőket

Nagy Albert-rajzok a Quadróban

Nagy Albert Rajzok című kiállításának megnyitójára várják az érdeklődőket ma délután a kolozsvári Quadro Galériába. Bevezetőt mond Boros Judit művészettörténész, a budapesti Magyar Nemzeti Galéria munkatársa. A Takács Galéria által kiadott Kolozsvári festők című könyvet bemutatja Sümegi György budapesti művészettörténész.

Hunyad Megyei Magyar Napok

Tíz településen közel ötven program ponttal várja az érdeklődőket az első Hunyad Megyei Magyar Napok hagyományteremtő rendezvénysorozat. Déván, Vajdahunyadon, Petrosényben, Lupényban, Petrillán, Szászvárosban, Rákosdon, Csernakeresztúron és Sztrigyszentgyörgyön június 13-a és 20-a között néptáncelőadások, koncertek, kézműves foglalkozások, kultúrtörténeti előadások, kiállítások, irodalmi estek, könyvbemutatók közül válogathat a nagydíj. „A Hunyad Megyei Magyar Napok célja, hogy közelebb kerüljünk egymáshoz, és hogy felmutassuk, hogy vagyunk, ráadásul még elegendően ahhoz, hogy önmagunk számára legalább egy hét erejéig egy kis „magyar világot” teremtsünk ott, ahol ezt sokan lehetetlennek tartják” – fogalmazott felhívásában Babos Aranka, a rendezvény főszervezője.

Beszélgetés a kibertérben

Bemutatták az Esterházy Péterrel készült interjúkötetet a Bookfesten

Párbeszédéből, az Esterházy Péter és Iolanda Malamen beszélgetéséből készült kötet volt az egyik fő attrakciója a bukaresti Bookfest nemzetközi könyvvásárnak a hétvégén.

F. H.

▶ A Kezdetben még normális ember voltam – Iolanda Malamen kibertérben készült beszélgetése Esterházy Péterrel (*La început eram încă un om normal – Iolanda Malamen în dialog cyberspațial cu Péter Esterházy*) című alkotás főszereplője, főhőse teszi a nemzetközileg elismert magyar író. Iolanda Malamen román költő és író szerint mindenképpen az alkotó alig árult el valamit a személyiségéről, aki az irodalmat nem helyezi „sem fennebb, sem lennebb az életnél”.

Kérdezz-felelek

A könyv létrejöttéről Esterházy Péter személyesen számolt be a bukaresti könyvbarátoknak. Elmondta, miután elfogad-

A hiteles fordításoknak köszönhetően lett népszerű Esterházy Péter külföldön is

Fotó: Tofán Levente

ta a felkérést, érdekesítő helyzetben találta magát, hiszen a kérdések olyasvalakitől érkeztek, aki őt csupán a könyvein keresztül ismeri. Ettől a kérdések és a válaszok is mások lettek, mint a szokásos interjúhelyzetekben. Az interjúkötetben a román kulturális érdemrend legmagasabb fokozatát múlt héten átvevő magyarországi író, egész pontosan 257 kér-

désre válaszolt. „Egyszer csak elkezdett érdekelni a könyvbéli ember. Nagy kedvet kaptam hozzá és napokig csak írtam. Azt hiszem, ez a lendület érződik is” – mondta az író.

Nyelvi korlátok nélkül

A magyar íróknak több könyve is megjelent már román nyelven a Curtea Veche kiadónál, amely-

nek igazgatója, Grigore Arsene az MTI-nek korábban elmondta: Esterházy Péter a legolvasottabb magyar író Romániában, és a román olvasóközönség folyamatosan érdeklődik a művei iránt. Annak ellenére, hogy külföldi alkotók művei nem mindig törnek át könnyen a nyelvi korlátokat, az Esterházy-életműnek ez sikerült – jelentette ki a hazai kiadó igazgatója. ◀

POSZT: Rivalda-díjas a 20/20

Hírösszefoglaló

▶ A marosvásárhelyi Yorick Stúdió és a bukaresti dramAcum Gianina Cărbunariu 20/20 című előadása a Thália Színház Rivalda-díját hozhatja haza a X. Pécsi Országos Színházi Találkozó-ról (POSZT), amely június 3–12. között zajlott Európa Kulturális Fővárosában. A román–magyar társadalmi együttélést, a kétnyelvűséget, az emberi helyzeteket és konfliktusokat, az 1990. márciusi marosvásárhelyi etnikai zavargásokat a színház eszközeivel tematizáló előadás a szakmai zsűri különdíjában is részesült. A Rivalda-díjat másik két produkció is magáénak mondhatja, a Pécsi Nemzeti Színház Mohácsi János által rendezett *Az elveszett levél* című darabja, valamint az egri Gárdonyi Géza Színház Fényes Szabolcs–Harmath Imre *Maya* című előadása.

A debreceni Csokonai Színház Szergej Medvegyev *Fodrászsnő* című darabja lett a legjobb előadás a találkozón, melynek legtöbb díját a budapesti Örkény István Színház művészei vehették át a tíznapos fesztivál záró szombati galaest keretében. A szakmai zsűri által legmagasabba értékelt, Viktor Rizsakov rendezte debreceni előadásban szerepelt a legjobb női alakítást nyújtó Szűcs Nelli is.

A POSZT-ra két darabbal is bekerült Örkény István Színházhoz hét elismerés köthető: Bagossy László lett a legjobb rendező az Ödön von Horváth *Kasimir és Karoline* című darabjának színreviteléért. E darab kapta a közönségsdíjat, és ebben játszott a legjobb női epizód szereplő, Hámosi Gabriella. A *Kasimir és Karoline*-ben való közreműködésért érdemelte ki Parti Nagy Lajos a legjobb színpadi szövegért és

Ignjatovic Kristina a legjobb jelmezért járó elismerést. A társulat másik, a Zsótér Sándor rendezte Bertolt Brecht *Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése* című produkciójában nyújtott teljesítményéért Kerekes Éva kapta a legjobb női főszereplőnek és Ambrus Mária a legjobb díszletért járó elismerést.

A legjobb férfi alakításért Nagy Péter kapott díjat a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház Nyikolaj Vasziljevics Gogol *A revizor* című darabjában nyújtott teljesítményéért. A nemzetközi zsűri díját Bodó Viktor érdemelte ki a budapesti Szeptember Ház Társaság Modern Színház- és Viselkedéskutató Intézet *Kockavető* című darabjéért.

Az idei jubileumi fesztivál versenyprogramjában tizenkét társulat tizennégy produkciója szerepelt, melyeket Fáy Miklós újságíró, kritikus válogatott az általa szemlézett darabok közül. ◀

A marosvásárhelyi és bukaresti csoport koprodukciója díjjal térhet haza a pécsi színházi fesztiválról

A lélek képei

Baló Levente

▶ A nemzetközi elismerésnek örvendő fotográfus, Donata Wenders kiállítása tekinthető meg a Kolozsvári Művészeti Múzeumban július 4-ig. A tárlat a *Hiányzó jelenlét* címet viseli, és 41 munkát tartalmaz, amelyek a 1995–2010 közötti időszakban születtek a világ különböző pontjain. A művésznő saját elmondása szerint legkedvesebb műfaja a portré, amely egyben a legnagyobb kihívással is bír, hiszen, ha engedélyt kér a fotózásra, akkor megzavarja az illető személy belső világát, ha pedig nem kér engedélyt, akkor illetéktelenül behatol. Ezért – ez a Kolozsváron látható munkákból is kiderül – az ismerőseit fotózza, akikkel olyan közeli viszonyba tudott kerülni, hogy zavartalanul fényképezheti őket. „A természetes fény és a fényképezett személy lelki világa valamiféle összhangot alkot” – mondta el a német fotográfus a megnyitón. A kiállítás címe éppen erre a törékeny pillanatra, a lélek illékony megmutatkozásaira utal. Fehér-fekete fényképeket készít, hagyományos nagyítással, sok esetben ember nagyságú méretben, követve azt a fotográfiai hagyományt, amelyet mestere, Henry Cartier-Bresson és mások alapítottak. A tárlat anyagát képezi az a rendkívüli sorozat is, amely Kubában készült a férje Wim Wenders, által rendezett *Buena Vista Social Club* című film forgatása alatt, és ahol a havannai utcák képei mellett a zenészek döbbenetes hatású portréit is elkészítette. ◀

Fieszta a kincses városban

Feljutott az élvonalba a Kolozsvári Universitatea labdarúgócsapata

Labdarúgás

ÚMSZ

Szokásos gyülekezéshelyük, a Bocskai tér szökőkútja felé vették az irányt a Kolozsvári Universitatea másodosztályú futballcsapatának szurkolói szombaton, hogy megünnepeljék kedvencük feljutását az élvonalba. Merthogy a Liga II szezonzáró 34. fordulójára megvárta a várt sikert a Szamospartiaknak: 3-1-re győztek Lupényban, a Minerul ellen, s ezzel a második csoport összetettjének második helyén végeztek.

A fieszta pedig már a „bányászok” stadionjában megkezdődött, ahol Lemnaru bünetéből lött góljával a Kolozsvári U a 15. percben megszerezte a vezetést. A 26. percben Ungurușeanu révén tovább nőtt a vendégek előnye, majd miközben Matache magabiztosan védte a Szamos-parti kaput, a szünet előtt Ungurușeanu másodjára is eredményes volt. A térfélcserét követően Diaconescu becületgólja állította be a végeredményt, a mérkőzés végét jelentő sípszó felcsendülésével pedig egy stadionnyi ember tapsolta meg a győzteseket. A szurkolók a pályára rohantak, és öltükbe kapták a kolozsvári „egyetemistákat”,

Kolozsvár utcáin végigvonulva ünnepelték a feljutást az Universitatea drukkerei

Fotó: Baló Levente

az örömmámorban úszó játékosok pedig elégedetten „dobálták” a magasba edzőjüket, Cristian Dulcát.

„Nagy teljesítmény ez számomra” – jelentette ki a tréner, aki szerint feljutásuk sokban köszönhető a szurkolóknak, akik végig támogatták őket. „Furcsa bajnokság volt ez az idei számunkra, mert sok találkozót töröltek, és sokat járkáltunk a különböző bizottságokhoz” – mondta. Még a Lupényi Minerul ügyvezető-bizottságának elnöke, Mircea Cirișeru is elismerte:

„A Kolozsvári U egy egységes alakulat, az egyik legjobb a romániai labdarúgásban. Gratulálunk nekik a feljutásért, mert megérdemelték.”

Kolozsvári CFR, érkezünk!

Az élvonalba bajnokság következő szezonjában tehát ismét két kolozsvári csapat fog szerepelni, a bajnok CFR és a frissen feljutott Universitatea. Igaz, az „egyetemisták” egy darabig kénytelenek lesznek Gyula-

fehérváron játszani hazai pályás mérkőzéseiket, mert a Ion Moina Stadion még felújítás alatt áll, a CFR arénáját pedig nem használhatják. „Nehéz szezon volt számunkra, de annál édesebb most a siker. Én remélem, hogy sikerül majd bennmaradnunk a Liga I-ben, és a büdzsétől függetlenül tudunk majd néhány játékost hozni erősítésékként. A Kolozsvár mindig éber és realista együttes volt, függetlenül attól, hogy melyik osztályban szerepelt. Úgyhogy, Ko-

lozvári CFR, érkezünk!” – jelentette ki Florin Walter, az U többségi tulajdonosa. Dulca szerint a kincses város két együttese közötti rivalitás kifejezetten egészséges, legalábbis addig, amíg az a sportszerűség határain belül történik. Az U futbalistái fejenként 20 ezer dollárt, azaz mintegy 16 500 eurót kapnak jutalomként a feljutásért, ez több, mint amennyit a Kolozsvári CFR játékosai kaptak – egyenként 15 ezer eurót – a Román Kupa-győzelemért.

Befejeződött a szezon

A hétvégi 34. forduló az utolsó volt a másodosztályú bajnokság 2009–2010-es szezonjából, így véglegessé vált két csoport összetettje. Az első szériából, mint ismert, a Brănești és a Sportul Studentesc, míg a másodikból a Marosvásárhelyi FCM és a Kolozsvári U jutott fel az élvonalba. A Mioveni – amely hétvégén szabadnapos volt – végül egy ponttal maradt el a feljutást jelentő második helytől, míg az Aradi UTA a negyedik helyen zárta a második csoportban. Az aradiaknak amúgy megoldódhatnak a pénzügyi problémáik, a hírek szerint ugyanis orosz befektetők érkeznek a héten a Maros-parti alakulathoz. ◀

Röviden

Pesic Kolozsvárra igazolt

A Kolozsvári U-Mobitelco élvonalba kosárlabdacsapatához igazolt Milos Pesic, a Temesvári Elba játékosa. A szerb szélső egy szezonra szóló szerződést kötött a Szamos-partiakkal. A Béga-partiak Román Kupa-győztes alakulatából így már ketten távoztak, Pesic előtt Velickovic is eligazolt a Medgyesi Gaz Metanhoz, Bojan Brubisic pedig egy szlovák élvonalbai klubbal tárgyal.

Daniel Niculae Monacóba szerződik

A Monaco futballcsapatában folytatja pályafutását Daniel Niculae. A 27 éves válogatott labdarúgó szombaton este írta alá a szerződést új klubjával, miután az elmúlt négy szezonban az Auxerre alakulatát erősítette.

Sisa Tibor lett a Kaposvár edzője

Sisa Tibor két évre szóló szerződést kötött szombaton a magyar élvonalbai labdarúgó-bajnokságban szereplő Kaposvár csapatával. A 49 éves szakember fő célja, hogy új együttese megőrizze helyét az NB1-ben. A Rákóczi, mint ismert, még 2004-ben jutott fel az élvonalba, Prukner László irányításával. Azóta kizárólag ő edzette a csapatot, ám június elején a Ferencvároshoz igazolt.

Kojev nyerte a körversenyt

Kerékpár

ÚMSZ

Vlagimir Kojev nyerte meg Románia Kerékpáros Körversenyét, miután 29 óra, 9 perc és 28 másodperc alatt teljesítette a Dévától Konstanciaig tartó, hét szakaszról álló viadalt. A bolgár sportoló immár másodjára nyerte meg a tornát, legutóbb 2004-ben végzett az első helyen. Teljesítményével kiemelte a román Mircea Romașcanu rekordját, aki szintén kétszer diadalmaszkodott a körversenyen. Az elsősegek tekintetében viszont még mindig Constantin Dumitrescu áll az örökranglista élén, hiszen ő 1954-ben,

1955-ben és 1956-ban is aranyérmes lett. A 47. alkalommal kiírt viadalt 79 fős mezőnyből 65-en fejezték be a távot, az összetett második helyén az olasz Bruno Rizzi (Csikszeredai Tuskán Cycling Team) végzett – négy perc hét másodperccel Kojev mögött –, míg a dobogó harmadik fokára a görög Johannis Tamouridis (SP Tableware) állhatott fel. A hazai versenyzők közül Alexandru Ciocan (Dinamo) volt a legjobb, ő az összetett tizenegyedik helyén zárt, kilenc perc tizenöt másodperccel a győztes mögött. Az emelkedőkön Rizzi teljesített a legjobban, míg a torna sprintere Piergiacomo Marcolina (Friuli) lett. ◀

Hat év után ismét a bolgár Vlagimir Kojev győzött

Csányi érkezésére készülnek

Labdarúgás

Híresszefoglaló

Alapszabály-módosító közgyűlést tart ma telki edzőközpontjában a Magyar Labdarúgó-szövetség (MLSZ), az ülés valódi tétje pedig nem más, mint Csányi Sándor elnökelöltsége. Az OTP elnök-vezérigazgatója ugyanis csak akkor vállalja el a nevezést a július hatodikai közgyűlésen, amennyiben most megszavazzák a változtatásokat. A módosító javaslatokkal azonban nem

ért mindenki egyet. A megyei amatőrszövetségek azért tiltakoznak, mert az új alapszabály gyökeresen megváltoztatná hatáskörüket, hiszen jövő év január elsejétől szervezeti egységeként működhetnek tovább, munkájukat igazgatók irányítják, a rendszer működését pedig a főtitkár felügyelné. A többi módosítás – amelyeket az elnökség és a Székesfehérvári Videoton FC terjeszt be – alapján a jövőben 50 jelölést kell összegyűjteni az eddigi 35 helyett ahhoz, hogy valaki MLSZ-

elnökelöljt legyen, vagy más vezető tisztségre pályázhasson. Az elnökség létszáma az eddigi 15-ről 9-re csökkenne, s egy-egy vezetőt delegálnának az amatőrök és a profik. A tervezet szerint bővíti az MLSZ elnökségének hatásköre, s létrehoznának egy belső ellenőrzést is, amely a szövetségtől függetlenül működő felügyeleti bizottság alá tartozna, a munkáltatói jogokat pedig az MLSZ-elnök gyakorolná. A Kisteleki István távozásával megüresedett, azóta Nemes Ferenc alelnök által

irányított MLSZ elnöki posztjára jelenleg Csányi az egyetlen jelölt, a kidolgozott módosítási javaslatok pedig az ő elképzeléseit tükrözik. Az élvonalbai pontvádatot illetően, mint ahogyan arról korábban már beszámoltunk, minden csapat nevezését elfogadták, s hétvégén az is kiderült, hogy a másodosztályú bajnokság Nyugati csoportjából a Siófok jutott fel az NB1-be. A Keleti csoport győztese már korábban ismertté vált, onnan a Szolnok kvalifikált az első osztályba. ◀

Prima Rádió
87,9 MHz

PARTIUM RÁDIÓ
89,6 MHz

HÍREK.ro
Erdély hírportálja

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

